

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Peuterschool St. Henricus

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 29 april 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 18-3-2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Voorschool St. Henricus. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters individuele aandacht en in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Peuterwerk

LRK-nummer: 976657028

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Ook vertelden zij dat zij zien dat hun kind zich sterk ontwikkelt sinds het naar de voorschool gaat. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Op het kinderdagverblijf kan er meer aandacht besteed worden aan de inrichting van de ruimte met name ten aanzien van het thema. We zagen dat de thematafel rijker kan worden ingericht.

Daarnaast kan het aanbod van het thema dat niet vanuit de VVE methodiek wordt ingericht, doelgerichter voorbereid en uitgewerkt worden.

De pedagogisch medewerkers stimuleren ouders te weinig om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen.

De samenwerking tussen de voor- en vroegschool zou versterkt kunnen worden door het creëren van een doorgaande lijn van het pedagogisch handelen en het aanbod. Daarnaast zou de warme overdracht verbeterd kunnen worden door de ouders hierbij te betrekken.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Voorschool St. Henricus.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en/of de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
  - V** Voldoende
  - G** Goed
- .....

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Voorschool St. Henricus.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Voorschool St. Henricus als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Voorschool St. Henricus is één van de lokaties van Stichting Peuterwerk en is sinds 2018 gehuisvest in basisschool St. Henricus in Klazienaveen. De onderzochte locatie heeft een peutergroep van 12 peuters, waarvan 3 doelgroeppeuters.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 15-5-2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Wij verwachten van de houder dat zij de verbeterpunten in dit rapport meeneemt in haar kwaliteitszorg systeem.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van de houder/de gemeente?	Wat doen wij?
Voorschool		
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Voorschool St. Henricus.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			•
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk in. De thematafel kan rijker worden ingericht om het aanbod nog aantrekkelijker te maken. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Tijdens onze observaties werd er met een thema gewerkt dat niet vanuit de vv-methode werd aangeboden. De inrichting daarvan kan versterkt worden door hierbij dezelfde werkwijze te hanteren zoals die gebruikt wordt in de vve-methode.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters

op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

We waarderen pedagogisch-educatief handelen als goed, omdat wij hebben gezien dat de pedagogisch medewerkers op een effectieve en efficiënte wijze de ontwikkeling van de peuters stimuleren. Wij zagen dat de peuters zelf activiteiten mochten kiezen. Daarmee werd de betrokkenheid van de peuters zichtbaar vergroot.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard (extra) ondersteuning waarden we als voldoende.

Als de peuters zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor (doorverwijzing naar en aanmelding bij) externe zorg. Een voorbeeld hiervan is logopedie. Dit is echter bij één peuter het geval waarbij het proces ook net in gang is gezet. De ouder die wij hierover hebben gesproken was tevreden over deze extra zorg en de manier waarop het is aangepakt.

Doordat dit proces net is opgestart is nog niet duidelijk hoe het vervolg en de begeleiding op de lokatie zal verlopen.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of de ouderportal. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

De samenwerking tussen de voorschool en de basisschool kan versterkt worden door het creëren van een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Deze zou zicht kunnen richten op het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen echter nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool zou daarbij de ontwikkelingsgroei van de peuters moeten betrekken.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd in haar pedagogisch beleidsplan en in haar zorgbeleid. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het

pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid middels een vragenlijst. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Dit doen zij door het beleid te bespreken in de centrale oudercommissie. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Inhoudelijk kunnen wij ons vinden in de bevindingen van het conceptrapport. De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie van voorschool St. Henricus grotendeels op orde is. Ze waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Voorschool St. Henricus als voldoende. We zien een bevestiging van onze inspanningen. Tegelijkertijd willen we ons blijvend ontwikkelen en zijn we altijd op zoek naar verbeterpunten. Wij zullen dan ook zeker de verbeterpunten uit dit rapport van Voorschool St. Henricus meenemen in ons kwaliteitszorgsysteem.

Algemeen beeld van de inspectie:

De pedagogisch medewerkers houden rekening met wat de peuters nodig hebben. Ze gaan op een positieve manier om met de peuters. Ze werken met een programma waarmee ze de ontwikkeling van de kinderen stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe woorden leren.

Daarnaast is er op de voorschool aandacht voor de speelhoeken, deze passen de pedagogisch medewerkers aan bij ieder thema, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De ouders die geïnterviewd zijn, gaven aan dat zij tevreden zijn over de opvang en gaven aan dat hun peuters met plezier naar de opvang gaan. Ook gaven zij aan dat zij zien dat hun kind zich sterk ontwikkelt sinds het naar de voorschool gaat. Samen met de leiding, voorschool en basisschool, wordt jaarlijks een plan van aanpak rondom verbetering van de kwaliteit.

Verbeterpunten naar aanleiding van kwaliteitsonderzoek:

De structuur zoals beschreven in het zorgbeleid (Stichting Peuterwerk) per locatie (implementeren en) borgen; jaarlijks momenten organiseren (kwaliteitsbijeenkomsten) voor pedagogisch medewerkers, dit zorgbeleid te bespreken en pedagogisch medewerkers te ondersteunen bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van handelingsplannen.

Dit is een vast onderdeel van ons pedagogisch overleg, maar heeft meer aandacht en tijd. Dit staat voor 2019 hoog op de agenda. Externen worden pas ingeschakeld nadat eerst doelmatig gehandeld is, wat weggezet is in een handelingsplan. Waar mogelijk hierbij ook (de IB'er van) de school betrekken.

Aansluiting voorscholen – jeugdzorg kan versterkt worden, bijv. door het organiseren van overleggen (1 a 2 keer per jaar) met vertegenwoordigers van alle instanties die betrokken zijn bij ondersteuning voor het jonge kind, zodat iedereen van elkaar weet welke ondersteuning waar gegeven kan worden. De IB'er van stichting Peuterwerk zou hierin een coördinerende rol kunnen nemen.

Ouderbetrokkenheid:

Ouders van VVE peuters actief/actiever betrekken bij de stimulering van de ontwikkeling van hun kind door mogelijkheden van VVE Thuis te onderzoeken en dit te organiseren.

Het VVE ouderbeleid wordt nu gehanteerd voor de brede organisatie.

We zullen de ouderpopulatie van iedere locatie in kaart brengen en hier specifiek het beleid op aan passen (locatiegericht).

Daarnaast hebben wij in het pedagogisch werkplan van iedere locatie ook werkwijzen vastgelegd voor het verhogen van de ouderbetrokkenheid. Wij organiseren voor ouders bv.

themaochtenden, boekenpret, nieuwsbrieven, een ouderavond.

Tevens maken we onder andere gebruik van Whatsapp groepen, recent de ouderportaal en documenteren we met foto's om ouders meer bij de dagelijkse gang van zaken te betrekken.

Samenwerking voor- en vroegschool:

Samenwerking kan versterkt worden door het creëren van een doorgaande lijn in het pedagogisch handelen. Daarnaast zou de warme overdracht verbeterd kunnen worden, door hier de ouders bij aan te laten sluiten.

Jaardoelen:

Naast dat Peuterwerk per regio werkt met jaardoelen, hebben wij vanaf 2019 ook actieplannen ingesteld per locatie. Hierin worden de doelen op zorg / VVE opgesteld en per kwartaal geëvalueerd. Dit wordt per voorschool opgenomen in een eigen actieplan.